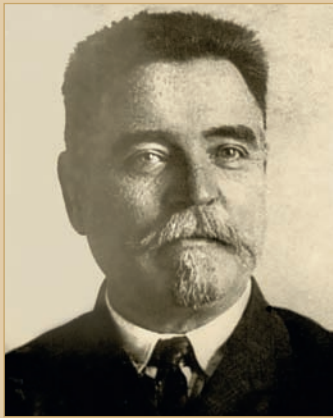

РЕКТОРИ

БЕСЕДОВСЬКИЙ

**Іван
Олександрович**

*Директор ХЕТІЗТ,
1930–1935 рр.*

*Кандидат
технічних наук,
доцент*

Народився в 1873 р. Після 1917 р. працював начальником професійної освіти відділу освіти Південного округу шляхів сполучення.

Директором Харківського експлуатаційно-тягового інституту залізничного транспорту (ХЕТІЗТ) І. О. Беседовський став зовсім не випадково, бо вже до того часу набув чималого досвіду, керуючи залізничними технікумами. З жовтня 1926 р. він очолював Харківський технікум шляхів сполучення. У 1929 р. цей технікум, а також вечірній робочий технікум та експлуатаційний технікум Південної залізниці об'єднали в один навчальний заклад — Харківський об'єднаний технікум шляхів сполучення, керувати яким було доручено Івану Олександровичу.

Нову посаду та нове коло обов'язків І. О. Беседовського визначив лист уповноваженого Народного комісаріату шляхів сполучення СРСР при Раднаркомі УРСР від 8 липня 1930 р. «Про організацію з початку 1930–1931 навчального року Харківського експлуатаційно-тягового інституту залізничного транспорту та про призначення директором цього інституту начальника Харківського об'єднаного технікуму шляхів сполучення І. О. Беседовського».

На етапі становлення нового залізничного інституту виникла нагальна проблема нестачі приміщень. Директор домогся дозволу на добудову двох поверхів на головній будівлі. Літо 1930 р. пройшло в енергійній роботі зі створення лабораторій та кабінетів. У 1932 р. інститут переїхав у будівлю Управління Північно-Донецької залізниці на площі Фейербаха, 7. У січні 1934 р. на кілька місяців ХІПТ (ця назва інституту з'явилася на межі 1933–1934 рр.) було переміщено до ново-збудованої споруди Основ'янської школи фабрично-заводського учнівства. Іван Олександрович доклав чимало зусиль

для організації роботи інституту в непристосованому для ВНЗ приміщенні. І, коли у березні було прийнято рішення про повернення інституту на площу Фейербаха, директор, аби не втрачати навчального часу, закликав перевезти все обладнання за один вихідний день: ще в суботу заняття відбувалися в Основі, а в понеділок — уже на площі Фейербаха.

Великих зусиль та енергії вимагала від директора організація навчального процесу. ХЕТІЗТ був одним із небагатьох в Україні та єдиним у Харкові вишем, який розпочав новий 1933–1934 н. р. 1 вересня о 8.30. Усі факультети і курси інституту почали працювати без затримок (більшість ВНЗ України розпочали роботу лише 15 вересня). Цікаво, що 18 вересня всі студенти нового набору отримали свої перші стипендії.

Коли І. О. Беседовського запитували, в чому полягає секрет його успішної роботи, то чули відверту відповідь: «Жодного секрету! Я звик відповідально ставитися до своєї справи. Не тоді слід про новий навчальний рік думати, коли він уже на порозі стоїть».

Велику увагу директор надавав набору студентів до інституту, організації діяльності робітничих факультетів ХІПТу, які було створено у Харкові та ще в семи містах.

Іван Олександрович багато зробив для поліпшення побуту своїх вихованців. Студентів, яким не вистачало місць у гуртожитках, розміщували в невеликих будинках у передмістях Харкова. Причому, ХІПТ укладав угоди з приватними домовласниками щодо найму квартир і будинків на один рік і частково компенсував студентам витрати за житло. Господарським способом, спираючись на ініціативу колективу, директор інституту організував молочну ферму в Покотилівці, було надбудовано четвертий поверх студентського гуртожитку на Леусівській вулиці, засновано студентський клуб. Директор часто спілкувався зі студентами і мав у них великий авторитет.

Улітку 1934 р., після об'єднання ХІПТу і Київського залізничного інституту, в зв'язку з переведенням столиці України з Харкова до Києва, І. О. Беседовський став керівником одного з найбільших транспортних ВНЗ країни, у якому на той час навчалось 2144 студенти. До початку навчального року надані керівництвом Харкова для ХІПТу нові приміщення було переобладнано на гуртожитки для студентів.

З ХІПТу І. О. Беседовський звільнився за власним бажанням 21 лютого 1935 р., а потім деякий час працював у Харківському автодорожньому інституті.

Багато керівників, які очолювали ВНЗ, вчилися у Івана Олександровича, як слід організувати навчальний процес, вирішувати господарські питання, піклуватися про студентів, створювати умови для їхнього успішного навчання.

Загинув І. О. Беседовський у 1937 р.